

Cienījamie Nemateriālā kultūras mantojuma padomes locekļi!

Rogovkas (Naurānu) kultūrtelpa ir simboliski nozīmīga Latgales un visas Latvijas kultūras un vēstures sastāvdaļa. Te nākuši pasaulē un darbojušies izcilākie Latgales atmodas un apgaismības ideju nesēji, kā grāmatu pārrakstītājs, tautas filozofs, par Latgales Prometeju dēvētais Andrivs Jurdžs, dzejnieks, kaismīgais cīnītājs par zemnieku tiesībām Pīters Miglinīks, garīdznieks un pedagogs, monsinjors Nikodems Rancans, bīskaps un Latvijas Saeimas vicepriekšsēdētājs pirmās Latvijas brīvvalsts laikā Jezups Rancans, mākslas zinātnieks Jānis Pujāts, dzejnieki Pēteris Jurciņš, Antons Kūkojs, fotomākslinieks Jānis Gleizds un vēl daudzi citi, spoža mākslinieku, literātu, valodnieku, garīdznieku plejāde. Bet šis garais vēsturisko personu saraksts neko daudz nenozīmētu, ja arī tagad Rogovkā nebūtu rosīgu, radošu cilvēku, kas ikdienā prot savu kultūrtelpu radīt un padarīt īpašu, latgaliski latvisku, iedzīvinot senās tradīcijas un radot jaunas, rīkojot pasākumus, kuri tapuši iezīmīgi ne tikai vietējā mērogā vien. Var minēt kaut vai pirmo Latgales dzejas slamu – Rogovkys dzejis vogu, Pētera Jurciņa vārdā nosaukto literātu konkursu, ikgadējās Pīterdīnas, mākslas izstādes un fotoplenērus... Naurānu vidusskolā darbojas Latgaliešu valodas, literatūras un kultūrvēstures skolotāju asociācija un metodiskais centrs, tā vadītāja skolotāja Veronika Dundure 2025. gadā saņēma Latgaliešu kultūras gada balvu par mūža ieguldījumu, savukārt Naurānu kultūras centrs tika apbalvots par dalību Latgales literārās jaunrades veicināšanas programmā. Naurānu pagastā aktīvi darbojas divi amatierteātri, kas iestudē izrādes latgaliski, izveidots novadpētniecības muzejs ar bagātīgu un vērtīgu vākumu. Bet latgaliešu valoda un tradīcijas te nav muzeja eksponāts, bet gan ikdienas sastāvdaļa un vērtība, kas tiek iznesta un spodrināta nākotnei. “Troks, voi nu Rogovkys!” – tas ir Rogovkas sauklis, kas no seniem laikiem labā nozīmē apzīmēja tos trakos ļaudis, kuri cīnās, dara un gatavi veltīt savu laiku un mūžu savas kultūrvēsturiskās identitātes saglabāšanai, īstenojot sākotnēji neprātīgas idejas, vēršot tās labās lietās.

Ar 2021. gadā pieņemto Latviešu vēsturisko zemju likumu valstij ir pienākums uzņemties atbildību aktīvi atbalstīt vietējo kopienu iniciatīvas savas kultūrvēsturiskās identitātes saglabāšanai un attīstībai. Naurānu kultūrtelpa ir viena no šādām kopienām, kas šā likuma burtu ir vērsusi garā un patiesībā. Atbalstu Naurānu kultūrtelpas iekļaušanu Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā, lai šo vietu un tās identitāti palīdzētu saglabāt nākamajām paaudzēm!

Ar cieņu

Anna Rancāne

Literāte, 14. Saeimas deputāte

2025. gada 3. jūnijā